

Izabela Szubert

"Żeromski o dwóch rewolucjach",
Stanisław Zabierowski [w:]
"Literatura polska wobec idei
rewolucyjnych XX wieku", Warszawa
1969 : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 13/37, 155

1970

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

/II/ TOMCZYK-ZGIERSKA Stanisława: "Dzieci" - powieściowym rozrachunkiem Bolesława Prusa z rewolucją 1905-1907. W: Literatura polska wobec idei rewolucyjnych XX wieku. Warszawa 1969 s. 109-121.

Konfrontując obraz rewolucji przedstawiony w powieści z faktycznym przebiegiem rewolucyjnych zdarzeń oraz poglądy wygłaszane przez bohaterów z ówczesnymi opiniami społecznymi i poglądami Prusa sformułowanymi w "Kronikach", autorka dochodzi do następujących konkluzji: 1. Ideologia powieści jest odzwierciedleniem poglądów popularnych wśród dużej części inteligencji polskiej i sformułowanych wcześniej przez Prusa na kartach "Kronik". 2. "Dzieci" są typową powieścią tendencyjną, w której dobór faktów, losy i charakterystyki postaci służą ilustracji tezy, iż rewolucja jest ruchem społecznie szkodliwym, oraz poparciem głoszonego z pozycji moralisty sprzeciwu wobec wciągania młodzieży do działań rewolucyjnych.

H.F.

/II/ ZABIEROWSKI Stanisław: Żeromski o dwóch rewolucjach. W: Literatura polska wobec idei rewolucyjnych XX wieku. Warszawa 1969 s. 9-21.

Analiza stosunku Żeromskiego do Wielkiej Rewolucji Francuskiej/"Popioły"/ i do rewolucji 1905 r. /przede wszystkim "Róża"/. Autor śledzi ewolucję tego stosunku i stara się wyjaśnić jej przyczyny w szerszym kontekście twórczości pisarza i współczesnej mu publicystyki. Zasadniczą tezę stanowitwierdzenie, że reakcyjny stosunek Żeromskiego do rewolucji francuskiej, podyktowany jednostronną znajomością materiałów historycznych, uległ wyraźnej zmianie wtedy, gdy Żeromski ze stanowiska obserwatora przedstawiał rewolucję 1905 r. Próba nowego ujęcia tematu wielokrotnie opracowywanego.

I.Sz.